

Ledno kraljestvo Koroške

Maltatal

✍ Marta Krejan

V slapu Kathedrale FOTO: MARTA KREJAN

»**B**i ti hotel s sabo vzeti eno tečajnico, ko se boš lotil kakega ledu?« sem upajoče hodila okoli enega in drugega alpinista po tistem, ko sem si v Sinjem slapu na Jezerskem prvič »potolkla« členke na prstih rok. Matjaž me je potem en petek popoldan poklical po telefonu: »Samo potrjujem: ob šestih jutrajr pa Vezi ju!«

Nekaj več kot dve uri je trajala vožnja z Raven na Koroškem do Strannerbacha, zaledenelega slapa, ki ga je izbral Matjaž kot najprimernejšega izmed mnogih lednih lepotcev (okoli 25 jih je) v Maltatalu, v katerega lahko vstopiš tako rekoč iz avtomobila, če

le-ta in cesta dopuščata vožnjo do tja. Peljali smo se mimo Spittala, pri Gmundu z avtoceste krenili proti Malti in nadaljevali po cesti Malta hochalmstrasse, ki se po 18 kilometrih konča pri vodnem zajetju Kölnbreinsperre. Cesta je menda odprta od maja do oktobra, pozimi pa lahko od prvega predora dalje le pešačiš (nekje sem zasledila, da lahko nadaljuješ z vozilom, vendar cesta ni splužena). Vsekakor je Strannerbach odlična izbira za začetnike; dolg je dobrih 400 metrov, ne presega težavnosti z oceno 3 (WI 1–3, E1–2) in dejansko lahko kjer koli »izstopiš« in sestopiš ob njem ali pa se spustiš po vrvi – obdaja

ga namreč gozd in tudi kakšno primrznjeno deblo se da izkoristiti, poleg tega pa se najde celo kak svedrovec. Nekje na polovici se Strannerbach razcepi v dva kraka, desni je malo daljši, levi pa ima tri malce bolj navpične skoke, kot jih najdemo v desnem. Zagotovo je še mnogo »ledoljubnežev«, ki so svoj prvi ledni vijak zavrtili ravno v tem slapu ter prvič »potegnili« tudi kak raztežaj naprej. Tu pa tam se najde kanček bolj pokončen ledni skok in v takega se je takrat spraval Igor, ki je sicer že preplezal dva ali tri bolj navpične slapove, ni pa še plezal prvi v navezi. Še zdaj ga vidim, kako je visel tam in poskušal napraviti varovanje s starim »rusom«, ki pa nikakor ni hotel »zgrabiti« ...

Dve leti po prvem obisku doline Malte smo štirje Korošci zopet preživeli tam le en dan, kar je po svoje pravzaprav potratno. Ni tako zelo blizu to ledno igrišče in če se ne odpraviš dovolj zgodaj (sploh če si polževe sorte), preplezaš le en slap in tudi če se ti cedijo sline po še, je ta kljub vsemu edini, ki ti je pustil praskati po sebi. Ko se sonce že precej nagiba, pač nima smisla riniti v še kak led. Tisto plezanje v Strannerbachu je bilo res povsem tečajniško, zato se je tudi zavleklo, Wintasuna pa smo iskali malo dlje, kot smo sprva načrtovali, potem pa še z opremo barantali vmes ... 150-metrski Wintasun je ocenjen z dobro štirico (WI 4+, E3-4), toda ko sem pod drugim raztežajem ugotovljala, da mi bo tam zgoraj zmanjkalo vijakov, sem to sprejela kot modro spoznanje, da si zadeva zasluži eno oceno več. Naj mi poznavalci ne zamerijo, če kvasim traparije, a rekla bi, da so zaledeneli slapovi pri severnih sosedih ocenjeni niže, kot bi si zaslužili; vsaj v primerjavi z našimi ... Z Vladom sva potem »skup vrgla« vijake in s soplezalcem sta jih pustila v ledu še za naju z Marinko. Seveda sta naju potem čakala na »štantu«, kar je spet zavleklo plezarijo.

Jägerschaft

Lanskega januarja pa sem skoraj obžalovala odločitev, da s tropom klubskih kolegov ostanem v dolini dva dni. Takrat sta svoje prve ledne vijake v Strannerbachu zavrtila Andrej in Damjan. Prijetno premraženi smo se proti večeru z ostalo ekipo dobili v enem od gostišč, ki nudijo tudi prenočišča, kjer smo naleteli na veselo zeleno bratovščino. Očitno vidijo ti lovci v zdravih slovenskih kmečkih dekletih zardelih lic potencial, naši mulci so me namreč skoraj prodali enemu od zelenih, in to za dve rundi piva ... ali sta bili dve gajbi? Moja (brezvestna) soplezalca sta bila seveda pobudnika; Damjan je celo brezbrizno dodal, da bom itak sama nazaj prišla. Če ne bi bila

odvisna od prevoza in če ne bi premogla tako mirne nravi ... No, pravzaprav je bilo kar zabavno tisti večer.

Okoli 20 evrov, če me spomin ne vara, smo plačali za prenočišče, menda pa je poleg tega na izbiro tudi nekaj kmetij, ki se očitno ukvarjajo še z dodatnimi dejavnostmi; malce povprašaj, pa zagotovo ne ostaneš lačen in na mrazu.

Z nehvaležnima soplezalcema smo naslednji dan želeli plezati v Vorderer Maralmsfallu, 70-metrskem precej širokem slapu, do katerega je malce daljši dostop kot do prej omenjenega dolgina. Avto smo parkirali pred predorom (do koder se pozimi tudi sme) na koncu katerega se desno zgoraj razprostira čudovita bela zavesa. Od 3 do 5+ (E2-3) ima oceno, odvisno, kje plezaš. Če bi ji sama prisodila kako oceno več, ne vem, po njej so bile takrat namreč napoljane vrvi, spodaj pa lepo število učečih se plezalcev. Da smo se pravilno odločili za iskanje drugega slapu, so nam potrdili pomenljivi pogledi inštruktorjev, ki so svoje znanje prenašali na tečajnike.

Zopet smo stali ob avtomobilu, listali po vodničku in se razgledovali naokoli. Nam takrat nesojeni Maralmsfall gleda proti jugu, na njemu nasprotnem bregu pa nam je v oči padel Hochalmsfall. Slabe pol ure smo hodili do njega, nekaj več kot eno uro pa smo plezali po njem, četudi ne preseže dveh raztežajev. Ocenjen je s trojko (E2), čeprav se mi je na dveh mestih kljub vsemu (mislim, da upravičeno) zdel vendarle malce težji. Po dveh spustih po vrvi, ki smo jo namestili okoli dreves (ves čas smo plezali z dvojno vrvjo), smo robo pospravili v nahrbtnike in kot bi se dogovorili, na parkirišče prišli istočasno s kolegi. Ne vem, kaj vse so fantje plezali, spomnim se, da je bil omenjen Mittlerer Maralmsfall, ki krasi južni breg, in sicer nedaleč naprej od omenjene ledene zavesa. Superfeucht, v katerem sta uživala Domen in Peter, ima poleg ocene WI 3-5 še M6, s tem da se slednji izogneš, če plezaš po levi strani. Tvorita ga dva povezana kraka, ki gledata na sever in se dvigata 120 metrov visoko. Kot pri vseh slapovih v dolini, se tudi v tem spustiš po vrvi s pomočjo dreves, Abalakovega sistema ali morebitnih svedrovcev. Levo od Superfeuchta, malce više v bregu, je Gamseck, ki si z Wintasunom skoraj deli vstop. Zelo blizu skupaj sta in dokaj podobna sta si, le da je prvi par metrov krajši. Med tema dvema in Strannerbachom pa sta mraz in voda ustvarila po mnenju mnogih najlepši slap v Maltatalu, Kathedrale. Do njega prideš v tridesetih minutah, če avto parkiraš pri mostu, pod katerim se izteka Strannerbach. Prvih 130 metrov se ogrevaš v »trojki«, nato pa se sprehodiš do za ves raztežaj dolge navpične gmote. S5+ je ocenjen ta del Kathedrale, za

mačke, ki imajo bolj nabrušene krempeljce, pa se na levi strani najde – tudi za cel raztežaj dolga – tanjša sveča, ocenjena s 6+/7-. Po vrvi se spustiš, piše v vodničku, najprej po Abalakovem sistemu, potem pa po drevsiah ob desni strani slapa.

Precej popularni so še Aluhohl, Columbus, trije Falleralmi, Supermax ..., sicer pa je ob pravih razmerah izbira zares velika. Večine slapov pred 1. januarjem ni dovoljeno plezati, to pa zaradi lova in ker so na zasebnih zemljiščih. Tako ali tako moramo spoštovati naravo, tukaj pa to, naj se ne gibamo prosto kjer koli in ne plašimo divjadi, še posebej poudarjajo lovci. Sestopamo ob slapu ali se spuščamo po njem in ne kolovratimo po gozdovih.

Dokaj »univerzalno« in vse leto zanimivo je tole območje Koroške; tja se poleg lednih plezalcev zgrinjajo še turni smučarji, bolderaši, najdejo se primerna mesta za plezanje z orodji (drytooling), za pohodništvo je dolina, obdana z dva- in tritisočaki, tako ali tako več kot primerna ... Med brskanjem po spletnih straneh sem našla omenjeno celo pot, imenovano Vodna pot. ●

Vodniška literatura:

Franz Karger, Ingo Neuman: Eisklettern in Oberkärnten. Die besten Eisfälle vom Mölltal bis zum Maltatal, 2004.

Spletne strani: <http://www.maltatal-alpin.at/index1.htm>;

<http://www.summitpost.org/mountain/rock/151609/maltatal.html>.

